

Gryfegubben.

Gryfegubben han finns då. Det bodde en
Kåring + här nere, hon hade sett en flere gånger,
när han var ute o. gick, s. det kunde påstås att
han gick ändå hit ner på vägen. Han var så
då en aln höger, med långt skägg o. en liten
lura på huvudet. Pengarna i hans källa det tor-
des ingen röra för aldrig det.

Gryfegubben

Brennarum, Sm.

Barnskriken i Koningshöjen.

Höjen i Kubbestad är en hög, de Kallar Koningshöjen - det är väl sen den tiden, det fanns Kungar lite' var här i Sverige, som en har hört talas om. Där har jag gått förbi många-gånge om kvällen, s. då har jag hört, som om ett barn grällde där-inne. Och det är fler än jag, som har hört det. Se det ska' ha varit en piga på Kubbestad, som fick ett barn, en hönunge, men hon tordes inte visa't utan tog livet af'et o. gravde ner'et där. Och det är nog bra, för att det ska' komma i dagen, som ungen quäller där jämt om Kvällarna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Barnskriken
i Koningshöje

Hukomstvarsel.

Gummian här nere hon var nog lite trolsk.
 Hon kunde säga, när det kom frammat till hon-
 ne långt innan. En gång jag var där nere, hon
 ledde lite från vägen i skogen, så hon, att det
 var bäst, hon satte på kaffekokaren, för snart är
 skua på Sällan här, jag hörde hon gick i för-
 stvin! Och det dröjde en 10 minuter s. då kom
 skua, men jag hörde då inget när hon sa t.

 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2876

Hukomet-
varsel.

Gumma utan under kropp som spöke.

Att det kan spöka, tror jag. En gång gick jag här nere på vägen, jag kom från missionshuset, o. klockan var väl vid elva. Då fick jag se en käring komma på vägen strax intill mig. Hon hade huckle o. en liten svart kappa, o. rynkig var hon i ansiktet, men en såg bara henne ner till midjan. Hon hade ingen under kropp, men hon gick ändå lika fort som jag. Sen krökte vägen o. då gick hon rätt in i skogen rätt fram. Sen såg jag henne inte mer.

2876

Lisa i FinnskultLisa i Finnskult.

Lisa i Finnskult har jag varit hos, hon bodde nere i
Gällaryd på Es. Det var min systers pojke, som var sjuk,
o. jag gick dit åt henne. Led var hon a. se på s.,
illu luktade det hos henne, så en ville knappt gå
in där. Hon visste vad jag ville, inman jag hade
mer än hälsat, o. så till mig med det samma: 'Säg
till henne: De två ska' du va' rädder om, (hon
hade två flickor också) den här kan bli bra.
Och det blev hon också, bara efter ett par
där, men det dröjde inte en vecka, förrän bå-
da de andra var döda.

En släkting till mig har hade för-
lorat en stor feter gris, han hade sprunget
kort för en. Han gick till Lisa i Finnskult,
som en alltid gjorde, när en behödde hjälp,
för han visste alls, var grisen hade taget
vägen. "Jä älskn å, dit församla sig och
(forts.)

(forts)

"öarna", sa karinga. "Kä' de' hem och se efter
 vart Kräkorna flyger, s. gå se' dit s. tillä.
 Han gick hem s. gjorde, som karinga hade sagt,
 s. han såg, hur de slog ner ute så långt
 bakom lågäin. Han gick dit, s. då såg han
 en beskriva, s. nere i den låg grisen s. var
 död, s. det var där Kräkorna slog ner.

Nere på Kubbstads var det en torpare,
 som hade blivit av med en sedel, s. han trod-
 de det var nå'n som hade tagit den. Han
 gick till Lisa i Finnshult s. frågte henne,
 om hon inte kunde säga, var sedeln var?
 Och hon tog fram en flaska s. visade honom,
 s. i den såg han ett amikte, som han kände
 igen - det var grannkaringa. "Den är det", sa
 Lisa. Sen frågte hon honom, om han inte
 ville, att hon skulle märka henne ett
 litet slag, men det ville han inte va' med

Skriv endast på denna sida!

(forts.)

(forts.)

7.

Pengarna lovade hon emellanåt o. skaffa
igen, o. det gjorde hon också. För ett par dagar
efter så låg sedeln på samma plats, som han
låg, innan de tog honom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Sund.
Västra Bd.

8.

Alfred R. H. Johanson
förläggare

Mrs. Vinstine Karlson

Donarum s. a. Älvadansen f. 1844 i Donarum
1930

En var här för som hetade Ekström,
han kunde en dans, de kalle älvadansen; den
hade han lärt sig av näcken. Det var inte många
a, som kunde den. När han började spela den,
så började både bord o. bänkar att dansa o. fol-
ket med förstås, o de måste dansa o. han
spela, tills han dog, om han kom över ett visst
antal gånger. En gång gjorde han det, men då
var där en, som sprang fram o. skar av strängar-
na på fiolen, men då var alla så trötta så
de föll ihop.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Älvadansen

2876

Magiska
handl. vid
Kalning o.
vid drubandet
i vall.

Magiska handl. vid Kalning o. vid drubandet i vall.

När Korna hade Kalvat, var det alltid så noja, när en mjölkade första gången. I mjölkebyttan fick en alltid ha en bit stål, en spinneten, en hästsko eller ett brynstäl eller något sant. Och så måste en hålla förklät över byttan, när en bar in henne, o gas man sin kon något att dricka, så var en bungen o. hålla det över elden, för att inte något trolltyg skulle skada henne.

När en sin drev djurena på bete på vären, så lå en alltid glö o. vaskor utanför lågänsdörren o. körde djurena över dom. Att de drev dom över påskelden, har jag aldrig hört talas om, men djurena var alltid ute långt före påsk, så det behöves väl inte två gånger.

Seder vid Lysningen.

När det lysas för näån här i socknen, brukar alltid ungdomen i trakten samlas o. hugga ner en stor tall, de kallar det hugga krycker. De går ut på kvällen ~~vid~~^{för} det lysas förste gången o. huggar ner trät o. kvistar av'et, o. så låter de ett par grenar sitta kvar i toppen, så det ser ut som en krycka. Sedan går de fram till gården, där den bor som det lysas för. Och å det så, att hon (d. v. s. den kvinnl. 'lysningkontrahenten') är på det viset, så brukar de hugga en liten krycka åt den lille acka. De de säger, att när det lysas för dom, så har de ramlat ner från predikstolen, o. då behöver de nåt o. stö' sig vid.

Den seden har de inte i Nydala, det vet jag.

2876

Seder vid
Lysningen.

Löfve Småland
G.D. Västra
Sm. Svernarum
Appl. år 1900 Skärtorsdagsdynga

11.

Uppf. av C. F. Johansson
den Jomborings
Pehr as ¹⁶Walden Karlsson
född 1844 Svernarum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Skärtorsdags-
dynga

På skärtorsdån stånge de förr opp nötdynga
över lågåis dörren o. då fick den sitta till den
ramlade ner. Då samlade de opp den o. när
sein djurens blev ombitna, så tog de o. la' på
såret med den o. så med en del örter, de hade
plockat. Som brände sin i lågåin.

Arbetslönerna.

Arbetslönerna på den tiden var inte stora. Den förste platsen jag hade var i Moraarp, o. då hade jag 12 kr. för ett år o. var ändå 18 år, så fick jag ju förstås 1 par känger, 1 linbygg, 1 Kläe, 1 fövklås eller skålpund ull. Men de där kläderna använde en bara om helgdagarna o. ibland om söndagarna, o. dom hade man i många år.

Det högsta jag hade när jag tjänte var 40 kr. o. det var på Flok i slutet på 60-talet.

Arbetslöner
na

Ämberedningen.

När en bröt linet så hade vi en särskild
räkning. Först en linne, det var 24 lock
o. en lock del var 3 händer (en hand 19.)

Ämberedu

Julestder.

Vid jul var det alltid ledigt o. festligt, o. lite hade en o. göra. Inget grovgora fick en ta' sig för då s. spinnrocken skulle va' undan- ställd o. klynnan, en hade till spinningen måste va' vänd neråt. Och det var alltid så långsamt innan en fick. Ta' rocken igen, se det var till o. spinna annars var kväll på vintern, o. då selt drängarna o. skar skedar o. gjorde Trätallrikan.

Under juladan skulle en hålla sig hem- ma, när en hade vatt i ottan, då var det inte passande att gå bort - det var det för res- ten inte heller, när en hade vatt vid nattoar- den eller på långfredag.

På annandag dansnot då skulle en ha roligt, o. då dansades vi unga i lekstugor, de hade på den tiden s. dansade o. sjöng o. hade oss till långt fram på morgonen.

Skriv endast på denna sida!

(forts.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Julestder.

M. a.

(forts.)

15.

Nästa gång var vi på en annan gård i Seras
lekstuga s. så turades gårdarna vid att ha
det s. på det viset kunde en lilla på flera
veckor framåt.

Till jul var det alltid mycket bättre
med maten än alla; då var det blandröd, gröt
o. välling nästan jämt, till jul hade de en
stor kött med kröd, riktigt rågkröd, som
såg framme hela julen o. en fläcksköt, en
stov kyttä med dricka s. sen fick en doppa.
På kvällen kom där fram ett stort grötfat,
o. omkring det satte en sig o. åt med var
sin träfsked, - kniven en hade var gemensam,
o. med den skar en sojel o. la' på sin trätall-
rik.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Smeland
Västra
Svealand
1777-1810

16. Nytt. E. G. Johanson
Bes. Kristina Kärken
Född 1844

Kapthörningen fr. julottan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Kapthörn.
fr. julottan

Juladagen efter att de kom de alltid i Kapp
hem efter att de trodde, att de som kom
först hem i en by, han fick först bäst
äret därpå. På det vägen hade de kloas o. lysa
sig med, o. dom slängde de sin i en hög utan
för kyrkan.

En gång var det några drängar, som var
så illmåniga, så de tog o. hakade av alla
skaklarna o. la dom i en hög, o. när sin kon-
derna kom utvändis ur kyrkan - se det var
inte utspinget, förrän de rusade opp o. ut, o.
det var alltid ett färligt levande, sist de
på attan, så så väst kristliga var de då
inte. - så blev där ett rivande o. ett svår-
jande, när de såg alla sina skaklar
liggande i en hög ute på kyrkogården.
Men det var inte så noja, fick de bara

Skriv endast på denna sida!

(forts)

N.a.

(forts.)

17.

Sag i ett par skakker, så de kom fort
hem, så gjorde det inget, s. det kunde de
få se en bonde komma med en lång o. en
kort skakel. Men drängarna de fick visst, så
de inte gjorde ou'et.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

sin
värtan
Svenarum
sept 1930

18.

U. Johansson, lök.
bar Karolina Karlsson
född 1844; Svensson

Färgning.

När mor färgade fön, använde hon bara till
det sänt som hon fick i skogen. När hon ville
ha svart garn, tog hon dy i en kylvan i skogen o.
kokte garnet i den s. den färgen gick aldrig ur.
Vill hon ha bunt tog hon stenamossa till det
o kokade s. grätt, då tog hon mjölbar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2876

Färgning.
mjölbar